

til forsert utbygning av A/S Grong Gruber "Gjersvik".

I. Innledende bemerkninger:

Siden august måned 1942 har de norske interessenter i Studieselskapet Grong A/S satt alt inn på å muliggjøre en hurtig utbygning. Siden november 1942 ligger planene ferdig. Fra norsk side var det forutsatt, at grubens eier, A/S Grong Gruber, skulde gjennomføre utbygningen og de nødvendige skritt blev tatt for at A/S Grong Gruber i sin tid kunde gjennomføre oppgaven.

Det blev fra norsk side allerede i mars måned ønsket at den ekstraordinære generalforsamling blev innkallt i Studieselskapet for at utbygningssaken kunde klarlegges. Ikke bare denne, men også den ordinære generalforsamling som skulde ha funnet sted senest i juli måned har, av grunner som vi ikke er herrer over dessverre ikke funnet sted.

Efter min mening er det av den største betydning at det settes all mulig fortgang med utbygningen for å kunne gjøre vår innsats i råstoffleveransen. Forholdene i Nord-Norge er imidlertid, både med hensyn til det bygningsmessige og de klimatiske betingelser av den art, at byggeledelsen må ha mangeårige erfaringer fra lignende anlegg.

Det er videre nødvendig at der hersker et tillitsfullt samarbeide mellom byggeledelsen og Reichskommissariatet. I særdeleshet er det nødvendig at der ved Reichskommissariatet utpekes en representant som får oppdraget å gjennomføre alle spørsmål som kontingenter, transporter, stillingsarbeidere, forpleiningsanliggender etc som byggeledelsen anholder om.

II. Gjennomføringen av den forserte utbygning.

De enkelte byggeobjekter er:

- 1) Oppfaring og utbygning av gruben Gjersvik.
- 2) Utbygning av kraftanlegg Bjørkvasselv.
- 3) Utbygning av høyspenningsledning.
- 4) Taubanebygging Gjersvik-Namskogan.
- 5) Silo og lastanlegg Namskogan.
- 6) Silo og lastanlegg Namsos.

Av disse 6 byggeobjekter støter en forsert gjennomføring av taubanebygget på de største vanskeligheter, i tilfelle man må bestille en taubane fra Tyskland, for i år kan da kun gjennomføres de små forberedende arbeider. Leveranser av liner, driftmaskiner osv. kan, med største sansynlighet først effektueres om et år, dvs. i juli måned 1944. Det vil da i 1944 bli for liten effektiv byggetid og man må være forberedt på at arbeidene først kan tas opp i mitten-slutten av mai 1945, således at fullendelsen av bane først kan påregnes i slutten av august 1945.

For 2 måneder siden har man enno kunnet tenke på å kunne holde en termin til slutten av 1944. Idag er vi imidlertid kommet så langt inn i den disponible byggetid, at dette ikke mere er mulig.

Vi har derfor foreslått en annen løsning, som ikke bare betyr en forkortning av byggeterminen, men som også medfører en betydelig avlastning i den tyske industri, idet den kun krever mindre leveranser av denne.

Forslaget går ut på, at Reichskommissariatet anordner at den taubane som Skorovas Gruber bygger kun blir bygget til Grøndalsbro og at malmen blir kjørt derfra med jernbane til Namsos hvor den kan losses i siloanlegg som bygges av Grong Gruber.

Den annen del av Skorovasbanen, dvs. fra Grøndalsbro til Kongsmo kan bli utbygget på et senere tidspunkt og de materialer som for størstedelen er levert blir stillet til A/S Grong Grubers disposisjon for utbygning av taubanen Gjersvik-Namskogan. Tømmeret for taubanestøttene er f.eks. hugget i omegnen av Namskogan og enno ikke transportert bort. Vi kunne da allerede i dette år gjennomføre en stor del av materialtransporten, så at taubanebyggingen kunne begynne tidlig på våren 1944 og vi kunne da avslutte byggingen i slutten av 1944.

For Skorovas Gruber ville dette bety at den kunde oppta forsendelsen allerede i juli 1944, i ethvert tilfelle imidlertid tidligere enn om den skal skipes over Kongsmo.

For 1944 ville det bety en merleveranse for Skorovas Gruber på ca. 50.000 - 70.000 tonn. For 1945 en merleveranse for Grong Gruber på ca. 35.000 tonn.

Den for banebyggingen Grøndalsmo-Kongsmo og for lastanlegget i Kongsmo betydelige innsats av arbeidere og transportmidler, ville da i første rekke komme Skorovas Gruber tilgode, i annen linje kunne den komme Grong Gruber tilgode.

Denne ordning kan naturligvis kun komme som oppdrag fra Reichskommissariatet og er en inngripen, hvis gjennomførelse på grund av den herskende situasjon ikke har konsekvenser for den senere utvikling av transportspørsmålet for Skorovas Gruber. Taubanestykket Grøndalsbro-Kongsmo utgjør ca. 26 km lengde, mens strekningen Gjersvik-Namskogan utgjør ca. 17 km, således skulde nokk materiell være forhånden og dette skulde lett kunne innpasses for Gjersviktaubanen.

Ved den her foreslåtte løsning oppnår vi også den fordel at begge baner blir av samme type, således at man gjensidig kan avtale å hjelpe hverandre med reservedeler.

Som tidligere nevnt støter byggeobjektet 1, 2, 3, 5 og 6 ikke på terminvanskeligheter som ikke kan overvinnes. Således måtte siloanlegget i Namsos være ferdig senest til juli 1944.

Baserende på det her nevnte grunnlag erklærer jeg meg, som administrerende direktør for A/S Grong Gruber, med rett til å utbygge Gjersvik med nødvendige anlegg til slutten av 1944, således at produksjonen kan opptas i januar 1945. Vi må da be om, at der fra Reichskommissariatets side blir oppnevnt en mann som gjennomfører de anfordringer og ytelser som vi måtte forlange av ham med hensyn til kontingenter, arbeidsspørsmål, understøttelser hos de tyske myndigheter. Vi på vår side ville da gi Reichskommissariatet en byggeberetning hver måned, således at de kunde forfølge byggefremskrittet.

Da jeg har gjort utkastene for planene er jeg istand til allerede idag å kunne sette igang de nødvendige byggesarbeider, selv om detaljplanene ikke er ferdige. Dette er en fordel som ikke kan innkalkuleres høyt nok ved disposisjonen og overholdelsen av byggeterminen.

De av meg utsette medarbeidere har likeledes tilsagt å ville yte sitt beste for å muliggjøre en hurtig gjennomføring av anleggene. Da utbygning av Gjersvik ikke allene betyr noen økonomisk løsning, er det fra A/S Grong Grubers side om å gjøre et også andre forekomster blir utbygget i tilknytning og så hurtig som mulig etter Gjersvik. Herved vil de i overskuelig fremtid produksjonen kunne mangedobles av hvad den vil bli i Gjersvik. Tidspunktet for denne produksjonsstigning er kun avhengig av leveransene fra Tyskland.

I hvert tilfelle står A/S Grong Gruber ved det standpunkt at det fremfor alt gjeller å bringe Gjersvikanlegget hurtigst i produksjon og her møtes da to ønsker, om på den ene side snarest å etterkomme råstoffanfordringen, på den annen side hurtigst å kunne oppnå nytte av den utlagte kapital. De for utbygningen nødvendige midler blir bevilget og stillet til disposisjon av A/S Grong Gruber.

H e i l o g S æ l